

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет

АПКН 2019

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами XI всеукраїнської науково-практичної
конференції
«Актуальні проблеми комп'ютерних наук АПКН-2019»

14-15 листопада 2019

Том 1

*Роботи студентів та молодих вчених
Факультету програмування та комп'ютерних і
телекомунікаційних систем ХНУ*

Хмельницький 2019

Актуальні проблеми комп'ютерних наук. Збірник наукових праць за матеріалами XI всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми комп'ютерних наук АПКН-2019» – Хмельницький: ХНУ, 2019, Т.1. – 248с.

У збірнику наукових праць представлені перспективні практичні розробки аспірантів, магістрів та здобувачів в області сучасних інформаційних технологій. Розглянуто актуальні проблеми комп'ютерних наук, прикладної математики й інформатики, приведено ряд робіт по впровадженню інформаційних технологій у виробництво та управління. Висвітлено перспективні розробки з сучасних систем пошуку й обробки інформації, САПР та математичного, комп'ютерного і нейромережевого моделювання.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК - 2019

XI всеукраїнська науково-практична конференція

Метою конференції є висвітлення актуальних проблем комп'ютерних наук, інформатики та інформаційних технологій.

Основні напрямки роботи конференції:

1. Прикладні інформаційні технології.
2. Сучасні системи пошуку, захисту і обробки інформації.
3. Математичне, комп'ютерне і нейромережеве моделювання.
4. САПР, математичні моделі і методи рішення інженерних задач.
5. Проблеми впровадження інформаційних технологій у виробництво та управління.

Робочі мови конференції: українська, англійська.

КЕРІВНИЦТВО ОРГКОМІТЕТУ:

СИНЮК О. М.

голова оргкомітету, проректор Хмельницького національного університету з наукової роботи, доктор технічних наук, професор

СОРОКАТИЙ Р. В.

заступник голови оргкомітету, доктор технічних наук, завідувач кафедри Комп'ютерних наук та інформаційних технологій ХНУ, професор

БАРМАК О. В.

заступник голови оргкомітету, доктор технічних наук, професор

СЕКРЕТАРІАТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Мазурець О. В.

секретар конференції, старший викладач каф. КНІТ ХНУ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

e-mail для листування: *apkt.khnu@gmail.com*

ЗМІСТ

Артюхова Д.І.

Спосіб обмеження множини ключових термінів у цифрових текстах 9

Балишин О.О.

Програмне забезпечення для визначення емоційних особливостей стану людини на відеозображенні 12

Бацура К.А., Нечай О.В.

Дослідження принципів функціонування експертних систем 16

Берник П.О., Праворська Н.І.

Модель підвищення ефективності роботи відділу кадрів підприємства на основі автоматизованої інформаційної системи 20

Бондар Д.В., Пасічник О.А., Скрипник Т.К.

Система моделювання імітації поверхні в процесі осадження мікрочастинок 25

Боровик О.В., Боровик Д.О., Цветкова В.С.

Метод розміщення графа мережі доріг при розв'язуванні задачі вибору оптимального маршруту руху колони техніки 29

Бородін М.Ю., Манзюк Е.А., Скрипник Т.К.

Забезпечення захиченості програмних систем з використанням трансформаційних перетворювань виконуючого коду 35

Вещицький В.О., Праворська Н.І.

Інформаційна технологія для ведення обліку та збору статистики у кав'ярнях 39

Відаєвич С.А.

Програмне забезпечення для визначення кількості об'єктів на зображенні 44

Гаврилюк А.М., Багрій Р.О., Скрипник Т.К.

Інформаційна технологія прогнозування спортивних матчів 48

Гарбузовський Я.П., Яшина О.М.

Доцільність вибору багат шарової клієнт-серверної архітектури при розробці програмного забезпечення для проведення кваліфікаційного іспиту на посаду судді 53

Гикавчук М.С., Петровський С.С., Скрипник Т.К.

Інформаційна технологія аналізу конкурентоздатності веб-порталів 59

Григорук С.С., Попелінов Д.Д.

Методика визначення інтегральної оцінки потужності відеокарт для персонального комп'ютера..... 62

Гришук О.С., Іванов О.В.

Використання штучної нейронної мережі в СППР при підготовці передпроектних рішень мереж PON..... 66

Грубальський О.С.

Згортова нейронна мережа для автоматизованого розпізнавання осіб на контрольно-перепускних пунктах 68

Давиденко М.В., Манзюк Е.А., Скрипник Т.К.

Класифікація даних на базі формування кластеризованих границь в ознаковому гіперпросторі..... 73

Давидов Д.І., Іванов О.В.

Розроблення системи підтримки прийняття рішень при проектування пасивних оптичних мереж..... 77

Добровольський А.В., Багрій Р.О., Скрипник Т.К.

Інформаційна технологія для аналізу SMM-активності користувачів у соціальній мережі Instagram..... 79

Дьомін А.В.

Система нечіткого логічного діагностування бронхіальної астми 84

Житняківський В.А., Мазурець О.В.

Інформаційна технологія автоматизованого визначення ключових слів у текстових повідомленнях для соціальних мереж 89

Жуковський П.О., Мазурець О.В.

Інформаційна технологія нейромережевого розпізнавання областей із символічною інформацією на фотозображеннях..... 94

Ізотов А.В., Мазурець О.В., Скрипник Т.К.

Дослідження ефективності методу фасеткової згортки зображень за допомогою нейромережевого розпізнавання..... 98

Кисіль В.В., Драч І.В., Кисіль Т.М.

Модель задачі складання та оптимізації розкладу занять вищого навчального закладу 103

Коваль О.О.

Прикладне застосування інформаційної технології рекурсивного пошуку ключових термінів у цифрових текстах 109

Ковальчук О.В., Білоус Г.А., Слободзян В.О.

Використання програмного розширення Spire.Doc для автоматизації роботи з цифровими документами..... 116

Колісник О.Ю., Багрій Р.О., Скрипник Т.К.

Інформаційна технологія формування текстових повідомлень за допомогою рухів руки людини 123

Кулішова І.С., Кисіль Т.М.

Необхідність використання сучасних технологій в сортуванні побутових відходів для подальшої утилізації..... 128

Лєбіга М.М., Пасічник О.А., Скрипник Т.К., Медведчук В.Ю.

Комбінований алгоритм стиснення текстових даних..... 132

Любчик В.Р., Скворон О.В.

Прискорений метод пошуку множини початкових фаз сигналу з прямокутної обвідної спектра та мінімальним пік-фактором 136

Макаришкін Д.А., Саєць Р.В.

Підвищення точності ультразвукового зондування медико-біологічних об'єктів багаточастотним фазовим методом далекометрії 140

Місюра Б.М., Петровський С.С.

Система оптимізації конфігурації комп'ютера за критеріями вимог програмного забезпечення..... 143

Мовчан Я.В.

Програмне забезпечення вкладення 2D об'єктів у 3D сцену для мобільних платформ 146

Овчарук О.М., Мазурець О.В.

Математична модель фасеткового дорозпізнавального перетворення зображень 151

Панасов О.І., Скрипник Т.К., Побережний О.В.

Гібридна система сумісної обробки ресурсоемних проєктів 153

Петров Р.О., Кучерук О.Я.

Прогнозування термінів продажу товарів методами інтелектуального аналізу даних 156

Присяжний Н.М., Баб'як Б.В., Гусак І.Г.

Розробка елементів інформаційної технології для вирішення складно-формалізованих задач 159

Прокопчук О.П., Мазурець О.В., Скрипник Т.К.

Інформаційна технологія компоновки колекцій текстур у атласи зображень із компактифікацією 164

Ряба А.О., Мазурець О.В.

Різновиди методу пошуку ключових слів у цифрових текстах за дисперсійним оцінюванням 169

Самборська Т.М., Григорук С.С.

Модель процесу тестування мобільних додатків 173

Скрипник Т.К., Петровський С.С., Іванов О.Ю.

Огляд інформаційних журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень 177

Станиця І.В., Лищук О.А., Скрипник Т.К.

Удосконалений алгоритм впровадження цифрових водяних знаків 182

Сторожук А.І., Багрій Р.О., Скрипник Т.К.

Інформаційна система генерації безпечних паролів з асоціативними зв'язками 188

Талан Д.А., Праворська Н.І.

Модель та програмне забезпечення для підвищення ефективності роботи з клієнтами на базі автоматизованої банківської системи 193

Терещук В.В., Кисіль Т.М.

Аналіз та систематизація ринку праці на основі веб-проєкту 202

Тимуш О.Ю., Шпичко А.В., Мазурець О.В.

Дослідження ефективності інформаційної технології тематичного сортування текстових повідомлень 207

УДК 37.012:004.65

Скрипник Т.К., Петровський С.С., Іванов О.Ю.

Хмельницький національний університет

ОГЛЯД ІНФОРМАЦІЙНИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ ДЛЯ НАУКОВИХ ВИДАНЬ З ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті розглядаються особливості існуючих електронних інформаційних журнальних систем, їх можливості, вимоги до розробки та тестування електронних журнальних систем.

The article deals with the features of existing electronic information journal systems, their capabilities, requirements for the development and testing of electronic journal systems.

Сьогодні усвідомлені головні передумови і реальні шляхи формування і розвитку інформаційного суспільства в Україні. Цей процес має глобальний характер і неминуче входження нашої країни в інформаційну спільноту. Україна повинна ввійти в сім'ю технологічно та економічно розвинутих країн на правах повноцінного учасника світового цивілізаційного розвитку із збереженням політичної незалежності, національної самобутності і культурних традицій, із розвинутим громадянським суспільством і правовою державою.

Постановка проблеми. Необхідність переходу до інформаційного суспільства тісно пов'язана із зміною характеру впливу науково-технічного прогресу на життя людей. При цьому кардинально змінюється спосіб життя більшої частини населення, соціально-психологічна модель поведінки людей і суспільства в цілому. Одним із найважливіших показників зміни способу життя є розвиток та використання нових інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах соціального життя і діяльності, рівень виробництва і споживання суспільством інформаційних продуктів і послуг. Тому очевидним є відношення до інформації і розширення можливостей отримання і застосування інформації для посилення людського потенціалу і його розвитку у багатьох напрямках. Все вищепераховане визначає виникнення і необхідність розв'язання суспільно значущої задачі – створення соціально-психологічної моделі поведінки члена інформаційного суспільства, виявлення «точок» і методів впливів, які забезпечують нормальну адаптацію і комфортне існування людини в умовах інформаційного суспільства.

В Україні за останні десять років сформувалися фактори соціально-економічного, науково-технічного і культурного розвитку, які слід розглядати як передумови переходу до інформаційного суспільства.

Разом з тим процес впровадження новітніх інформаційних технологій у різноманітних сферах діяльності в Україні є досить консервативним. Цей процес без використання інформаційних технологій характеризується високими витратами часу, що в свою чергу, приводить до збільшення часу робіт та їх собівартості.

Цю проблему можна розв'язати за рахунок впровадження інформаційних технологій у процес впровадження електронних відкритих журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є проведення порівняльного аналізу можливостей та послуг програмних продуктів для розробки моделі даних, правил їх опрацювання та інтерфейсу користувача електронних журнальних систем, та їх можливостей.

Вклад основного матеріалу. Проведемо аналіз можливостей та послуг, які надають існуючі електронні журнальні системи.

Аналіз наукових джерел свідчить про відсутність узгодженої позиції щодо усталеної назви технологій для підтримки редакційно-видавничого процесу електронних наукових журналів. Узагальнюючи існуючі трактування, можемо дати таке означення [2,3,4].

Електронна журнальна система (ЕЖС) – це програмне забезпечення, що дозволяє автоматизувати управління та поточне обслуговування редакційно-видавничим процесом наукових журналів та збірників статей [1].

Зразки електронних журнальних систем, що мають найбільший рейтинг використання у науковому середовищі:

1. **GAPworks**, розроблена German Academic Publishers (GAP) Project. Останнє оновлення проекту було здійснено в червні 2006р., однак не містило супровідної документації та інструкцій щодо інсталяції [6].
2. **Topaz** – створена на замовлення та для підтримки публічної наукової бібліотеки Public Library of Science (PLOS) [7].
3. **DiVA (Digitala Vetenskapliga Arkivet)**, створена у 2000р. Центром електронного видавництва Упсальського університету (Швеція) з метою підтримки он-лайн сховища локальних наукових матеріалів, у першу чергу, електронних дисертацій [8].
4. **Open Journal Systems (OJS)** – створена ініціативною групою Public Knowledge Project (PKP) Університету Британської Колумбії спільно з Університетом Саймона Фрайзера (2002р.) [9].

Використання цієї системи наступні переваги: спрощене налаштування, більш потужні функціональні можливості та скорочення

витрат на публікацію наукового продукту [5]. З іншого боку, для функціонування всіх вищезазначених електронних журнальних систем необхідною умовою є наявність бази даних, розташованої на веб-сервері, з постійним безперебійним доступом до мережі Інтернет, що вимагає від наукової установи придбання або оренди веб-сервера й замовлення послуг компетентного системного адміністратора.

Проведемо огляд однієї з цих систем, а саме Open Journal Systems. Open Journal Systems (OJS) – програмна платформа для підтримки видавництва й управління електронними науковими журналами розроблена в межах проєкту Public Knowledge Project з метою надання відкритого доступу до результатів наукових досліджень та їх поширення в мережі Інтернет (рисунок 1).

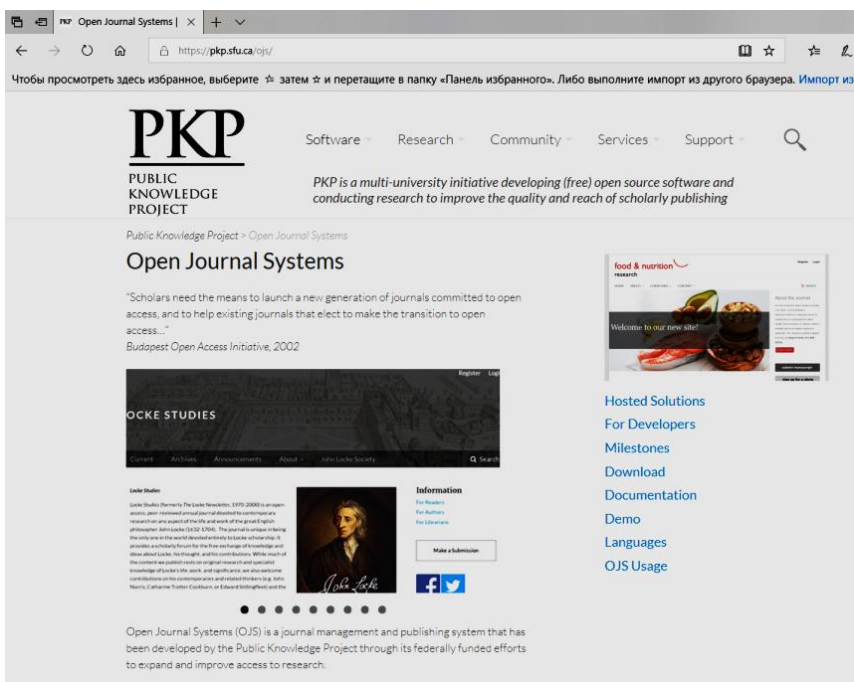

Рисунок 1 – Open Journal Systems

В Open Journal Systems представлено комплекс функціональних можливостей і потужний інструментарій управління редакційно-видавничим процесом на всіх його етапах – від завантаження рукопису на сайт до публікації готових випусків журналу он-лайн.

Проведений аналіз дає змогу визначити такі можливості ЕЖС: оперативність процесу підготовки і рецензування статей; публікацію статей і випусків, необмежених за розміром (в сторінках або в Мб); якісний багаторівневий пошук необхідних матеріалів за допомогою низки пошукових інструментів; необмежений безперервний доступ до контенту для мільйонів користувачів в будь-який час, з будь-якого робочого місця; налагодження безпосереднього контакту користувачів з автором статті через електронну пошту; отримання необхідного матеріалу в електронному вигляді, зручному для подальшої обробки, копіювання та ін.

Спираючись на вищевикладене, можна визначити набір основних критеріїв та показників якості електронних журнальних систем з розподілом на чотири групи (рисунок 2):

- 1) управління контентом,
- 2) сервіси адміністрування,
- 3) користувацький інтерфейс,
- 4) підтримка та супровід.

Рисунок 2 – Напрямки оцінювання якості ЕЖС

Дані критерії можуть бути застосовані як керівництво для розробників у проектуванні/тестуванні нових ЕЖС.

Висновки. Спираючись на результати дослідження інформаційних систем для підтримки електронних наукових журналів вдалося встановити, що переведення редакційно-видавничого процесу в он-лайн формат за допомогою електронних журнальних систем є важливим кроком у напрямку впровадження інформаційного суспільства в Україні та надає наступні переваги:

- скорочення часу на розгляд рукописів та їх пересилання між авторами, рецензентами і редакторами;
- підвищення продуктивності роботи завдяки централізованому архівуванню історії редакційних дій, рецензій експертів, контактних даних та всіх версій документів;
- економію фінансового забезпечення на утримання штату, друк та розсилку опублікованих випусків журналу;

- необмежений постійний відкритий доступ до результатів наукових досліджень одночасно великої кількості користувачів;
- інформаційно-аналітичну підтримку педагогічних досліджень шляхом індексування опублікованих статей в наукометричних базах даних.

Перелік посилань

1. Спірін О.М., Яцишин А.В., Іванова С.М., Кільченко А.В., Лупаренко Л.А. Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень // Інформаційні технології і засоби навчання. 2016. № 5. С. 136–174. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1501>.
2. Лупаренко Л.А. Використання електронних журнальних систем відкритого доступу для випуску науково-освітніх видань: порівняльний аналіз програмного забезпечення // Інформаційні технології і засоби навчання. т. 25. 2011. № 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/573>.
3. Тарасов А.О., Коновалов С.В. Перспективы Open Journal Systems – on-line системы для управления и публикации журналов. Материалы Всероссийской научн. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых. Новокузнецк. 2014. С. 237–238.
4. Елизаров А.М., Зуев Д.С., Липачёв Е.К. Информационные системы управления электронными научными журналами. // Научно-техническая информация. Серия 1: организация и методика информационной работы. 2014. № 3. С. 31–38.
5. Ахметов Д.Ю., Елизаров А.М., Липачёв Е.К. Система автоматизации редакционных процессов на платформе электронных научных журналов. // Ученые записки ИСГЗ. 2014. № 1. С. 228–233.
6. Електронна журнальна система GARworks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://garworks.berlios.de>.
7. Електронна журнальна система Topaz [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.topazproject.org/trac>.
8. Електронна журнальна система DiVA (Digitala Vetenskapliga Arkivet) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.diva-portal.org/smash/aboutdiva.jsf>.
9. Електронна журнальна система Open Journal Systems (OJS) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pkp.sfu.ca/ojs>.